Redactiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 154. Brașovŭ, Joi 14 (26) Iulie 1888.

Brașovŭ, 13 Iulie st. v. 1888.

Ḑiarulŭ de frunte alŭ oposiției moderate maghiare se ocupă din când în când și de miseriile administrației ungurescĭ.

Critica, ce o face acestŭ ḑiarŭ în modŭ necruțătorŭ și cu multă francheță stărilorŭ de aḑĭ, este prețiósă pentru istoria contimporană.

Décă foile naționalitățilorŭ arŭ vorbì astfelŭ li s'ar imputa fără îndoiélă, că ațîță în contra statului și a organelorŭ sale și s'ar chiăma în ajutorŭ procurorii.

Dér unei foi oposițiunale maghiare i suntŭ multe permise, chiar și asemenĭ criticĭ aspre, fără ca acésta sĕ se considere ca unŭ periculŭ pentru statŭ.

Sub titlulŭ *„Hienele administrației publice“* publică amintitulŭ ḑiarŭ alŭ oposițiunei moderate maghiare *„Pesti Naplo“* (Nr. 197 din 17 Iulie) unŭ articulŭ de fondŭ fórte caracteristicŭ, din care estragemŭ următórele:

„In comitatulŭ Timișului storcŭ, defraudéză, fură pe bietulŭ poporŭ la licitațiă, îlŭ maltratéză și-lŭ batŭ — și nu este nicĭ o dreptate! *Dér unde este dreptate în acéstă țéră, care se numesce Ungaria?* Cetățenii comitatului Timișŭ potŭ sĕ se mângăe *socios habuisse malorum.* Notarulŭ sătescŭ dela Utvin este modelulŭ tuturorŭ notarilorŭ de sate și fisolgăbirĕulŭ din Timișŭ, care-lŭ protegiază și-i ascunde pĕcatele, este modelulŭ solgăbirĕilorŭ. Tipulŭ e acelașŭ, cum l'a desemnatŭ înainte cu 40 de anĭ Iosifŭ Eötvös în romanulŭ sĕu „Notarulŭ satului“, numai câtŭ acestŭ soiu de ómenĭ au devenitŭ de atuncĭ mai istețĭ, mai rafinațĭ. Descrierea póte rĕmâné, ea se potrivesce pentru comitatulŭ de acuma, numai timpulŭ s'a schimbatŭ. Dér abusulŭ e cu atâtŭ mai bătĕtorŭ la ochĭ.

Adevĕratŭ că și comitatulŭ Timișului e de multŭ faimosŭ ca comitatŭ de corteșirĭ, precum e de pildă comitatulŭ Hont și altele. Intr'unulŭ este lăudatŭ fișpanulŭ, că numai elŭ este „omŭ de trébă“; în altulŭ este „numai vicespanulŭ omŭ de trébă“; în alŭ treilea comitatŭ este protonotarulŭ unŭ escelentŭ bravŭ omŭ, acesta le face tóte bune, ceilalțĭ nu plătescŭ multŭ.

In alŭ 4-lea comitatŭ este solgăbirĕulŭ cercului de susŭ singurulŭ funcționarŭ corectŭ, cu minte și diligentŭ; în alŭ 5-lea suntŭ „toțĭ notarii belitorĭ și ómenĭ falsĭ, afară de unulŭ, acesta e unŭ „omŭ cum se cade“. — Așa vorbescŭ pretutindenĭ ómenii dela țéră, între ei, despre funcționarii lorŭ.

Ei vorbescŭ din esperiență. Escepționalŭ se află icĭ colo câte unŭ zelosŭ, dreptŭ, cunoscĕtorŭ, umanŭ și onestŭ solgăbirĕu și se află unŭ asemenea și între notarii sătescĭ, despre acesta vorbescŭ ómenii; dér vorbescŭ și despre celalaltŭ, care dă dreptate aceluia, care plătesce și care îșĭ întemeiază vaḑa sa temută pe abusurĭ.

In asemenĭ cercurĭ solgăbirĕulŭ cu notarulŭ suntŭ ascunșĭ sub o plapomă, jócă cărțĭ împreună, béu și risipescŭ banii în înțelegere comună, ei se controléză reciprocŭ, ca nicĭ unulŭ sĕ nu aibă dificultate, și între capulŭ și mâna administrației domnesce în servițiulŭ binelui publicŭ cea mai frumósă armoniă a administrației. Dér décă și nu defraudéză nicĭ unulŭ, nicĭ celalaltŭ — căcĭ dóră nu póte fi fiecare unŭ defraudantŭ — décă nicĭ nu storcŭ poporulŭ pentru că nŭ fiecare este unŭ jăfuitorŭ; décă nicĭ nu cerŭ ca administrația publică sĕ se corupă de către privațĭ, îndată ce se reguléză afacerĭ ale singuraticilorŭ; décă și nu pretindŭ dela fiecare afacere pentru ei o parte, care este legată de tractarea séu resolvirea din partea autorității, amenințândŭ la din contră cu împedecarea ei: atâta celŭ puținŭ este pretutindenĭ obicĭnuitŭ, ca disordinea și lipsa împlinirei datoriei sĕ șĭ-o ierte reciprocŭ cu iubire creștinéscă, sĕ o sufere, ascundă, și décă vre-o fóiă oposițională face descoperirĭ, sĕ aducă înainte în contra unei asemenĭ calumnii „onórea comitatului“ și sĕ dovedéscă cu tótă clica dela putere, că cestionatulŭ casŭ nu-i adevĕratŭ și că ei nu sciu nimicŭ de aceea.

Mai bine merge lucrulŭ cu „cercetarea oficială“, căcĭ atuncĭ de sigurŭ că ese strălucitŭ la lumină nevinovăția acusațilorŭ. Se ascultă martorĭ și se iau procese verbale, carĭ le négă tóte cu hotărîrea literilorŭ negre, carĭ nicĭ odată nu se înroșescŭ. Acestea potŭ fi apoi publicate și cetite în adunarea comitatului, unde apoi orĭ ce omŭ cu minte tace, orĭ rĕmâne acasă și numai cei mai iscusițĭ suntŭ de față și le iau tóte la cunoscință cu aplause. Actele potŭ merge apoi fără genă la ministeriulŭ de interne și adecă la departamentulŭ pentru afacerile comunale, unde apoi se judecă din acte și: *non est in mundo quod non est in actis*; dér décă tocmai trebue sĕ fiă, funcționarulŭ n'are sĕ se témă nicĭ de unulŭ din acusatorii sĕi, décă actele mergŭ cu comitiva unui raportŭ alŭ fișpanului, și décă causa este importantă merge și fișpanulŭ însușĭ cu unŭ biletŭ de liberŭ percursŭ la Pesta spre a informa, pe lângă speciala și în totdéuna infalibila provocare la ultimele alegerĭ.

Celŭ ce a trăitŭ în provinciă scie că așa este; noi amŭ legatŭ numai floricelele administrației politice ungurescĭ într'unŭ micŭ buchetŭ. Cu asemenĭ buchete servesce și administrația justiției și a financelorŭ, dér totușĭ administrația comitatelorŭ și comunelorŭ oferă celŭ mai bogatŭ câmpŭ.

Suntemŭ convinșĭ și de aceea, că isprăvile notarului din Utvin și ale solgăbirĕului sĕu, ca nisce isprăvĭ normale, carĭ nu contraḑicŭ nicĭ-decum dreptului consvetudinarŭ, nu vorŭ aduce în confusiune pe nobilulŭ comitatŭ alŭ Timișului și că căpeteniile acestui comitatŭ ne vorŭ rĕspunde: *minima non curat praetorŭ.* Trebue sĕ fiă unŭ mare lucru, care sĕ producă sensațiune în comitatulŭ Timișului. *Cei de acolo credĭ, că trebue sĕ tracteze cu țĕranulŭ șvabŭ, sĕrbescŭ, valahŭ, bulgarŭ așa cum suntŭ obicĭnuițĭ și credŭ că nu e iertatŭ a compromite vaḑa statului ungarŭ prin aceea, ca solgăbirĕulŭ și notarulŭ de cercŭ sĕ nu aibă dreptate.* Acesta trebue sĕ aibă totdéuna dreptate, pentru-că casa comitatului numai așa póte fi în adevĕrŭ puterea esecutivă și conducĕtorulŭ esecuțiunei.

După-ce mai vorbesce de promisa reformă administrativă, și de necesitatea de a se face câtŭ mai curêndŭ acéstă reformă, pe care guvernulŭ lui Tisza o totŭ amână, „Pesti Naplo“ încheiă cu următórele cuvinte:

„Administrațiă de statŭ modernă nu cutezămŭ a aștepta dela acestŭ guvernŭ, nu cutezămŭ a o pretinde dela elŭ, pentru-că nu a promis'o, dér pentru acésta va veni timpulŭ, căcĭ va fi odată în Ungaria încă unŭ guvernŭ, care va începe reforma prin aceea, că va mătura administrația de aḑĭ, căcĭ acesta este celŭ de întâi lucru ce trebue sĕ-lŭ facă bunulŭ economŭ: elŭ trebue sĕ ia în mână mătura și biciulŭ.“

Cea mai însemnată dintre mărturisirile de mai susŭ ale lui „Pesti Naplo“ este fără îndoială aceea, ce privesce modulŭ cum tractéză organele administrative cu țĕranii valahĭ, sêrbĭ, nemțĭ ș. a.

Fiă solgăbirĕulŭ și notarulŭ ungurŭ câtŭ de pĕcătosŭ și vițiosŭ elŭ trebue sĕ aibă totdéuna dreptate iață cu țĕranulŭ nemaghiarŭ, câcĭ la din contră se compromite véḑa statului ungarŭ.

Nimicŭ nu póte se caracteriseze mai bine miseria stărilorŭ administrative din Țéra unguréscă și din Ardealŭ, ca constatarea acésta ce-o face „Pesti Naplo“.

Ea ne esplică de ce șovinismulŭ a pututŭ sĕ ia dimensiunĭ atâtŭ de amenințătóre și între funcționarĭ; ne esplică nenumĕratele abusurĭ și călcărĭ de lege făcute în detrimentulŭ țĕranului, carĭ tóte rĕmânŭ nepedepsite „ca sĕ nu se compromiță véḑa statului“; ne esplică în fine de ce nu le mai ajută biețilorŭ ómenĭ nimicŭ, décă întreprindŭ pașĭ pentru apĕrarea lorŭ la autoritățile mai înalte. Plângerile, recursurile și apelațiunile lorŭ rĕmânŭ de ordinarŭ fără de nicĭ unŭ efectŭ pentru că solgăbirĕulŭ, notarulŭ, etc. „trebue sĕ aibă dreptate“ ca sĕ nu sufere statulŭ scădere!

Intêlnirea împĕrațilorŭ.

Impĕratulŭ germanŭ, care după programa primitivă, avea sĕ plece Dumineca séra din capitala Rusiei, șĭ-a amânatŭ plecarea sa cu două ḑile, până Marțĭ după améḑŭ.

Duminecă séra a fostŭ, după prânḑulŭ de gală, mare iluminațiune a parcului din Peterhof. Era unŭ spectaculŭ feericŭ. După órele 10 a fostŭ în portulŭ dela Kronstadt unŭ grandiosŭ focŭ de artificii. Mulțimea colosală de ómenĭ ce privea acestŭ spectacolŭ a aplaudatŭ când s'au vĕḑutŭ strălucindŭ inițialele împĕratului Wilhelm.

La prânḑulŭ de gală au fostŭ invitate 12 persóne din suita împĕratului germanŭ, 17 din sînulŭ escadrei germane, comandantulŭ corvetei americane, 7 inșĭ dela ambasada germană, toțĭ miniștrii și toțĭ diplomații străinĭ. Contele Herbert Bismark ședea la masa împĕrătéscă, la care se aflau 60 persóne, și servițiulŭ era de aurŭ, pe când la celelalte mese s'au servitŭ în vase de argintŭ. Membrii familiei imperiale rusescĭ au apărutŭ toțĭ în uniformă prusiană, ér împĕratulŭ și prinții germanĭ în uniformă ruséscă. Impĕrătésa ruséscă purta o haină albă cu pantlica ordinului Catarinei. Monarchii au ridicatŭ toaste unulŭ pentru altulŭ și musica la toastulŭ Țarului a intonatŭ imnulŭ naționalŭ prusescŭ, ér la toastulŭ împĕratului Wilhelm imnulŭ rusescŭ.

Impĕratulŭ germanŭ a datŭ ordinŭ sĕ i se aducă la Berlinŭ busta (modelŭ de ipsos) de Hoffmeister, printr'unŭ curierŭ deosebitŭ. Probabilŭ că acéstă bustă a vrutŭ sĕ o presenteze Țarului.

Pressa și întêlnirea împĕrațilorŭ.

Despre *resultatulŭ politicŭ* alŭ călĕtoriei împĕratului germanŭ nu se scie încă nimicŭ positivŭ. „National Ztg.“ ḑice, că ceea ce se vorbesce despre elŭ în cercurile bine informate e satisfăcĕtorŭ, dér se mărginesce deocamdată totŭ numai la generalitățĭ.

„Kreuzzeitung“ consacră unŭ articulŭ fórte remarcabilŭ întrevederei dela Petersburgŭ. Numitulŭ ḑiarŭ esprimă speranța, că principele de Coburg va abdica în curêndŭ făcêndŭ locŭ unui principe danesŭ. Bulgaria va înceta d'a mai neliniști Europa, cu atâtŭ mai multŭ, că Țarulŭ a condamnatŭ elŭ însușĭ politica guvernului sĕu urmată în Bulgaria până acum. Pacea va fi asigurată pentru mulțĭ anĭ. Nicĭ o crisă orientală nu va mai veni sĕ o turbure, chiar și în casulŭ când Rusia ar avé mâna liberă în Asia centrală.

„Standard“ din Londra scrie, că n'ar fi lucru prudentŭ ca lumea sĕ-șĭ facă prea marĭ speranțe de pace. Principele Bismark e fórte îngrijatŭ. Francia rĕmâne dușmanulŭ de mórte declaratŭ alŭ Germaniei; Rusia rĕmâne dușmanulŭ ei de mórte ascunsŭ. O alianță franco-ruséscă e numai o cestiune a timpului; o alianță a Germaniei cu Rusia ar face ca cea dintâiu sĕ-șĭ pérdă pe ceilalțĭ aliațĭ, de aceea situația e complicată.

Dintre ḑiarele englese, oficiosulŭ *„Standard“* face următórea aprețiare asupra întêlnirei împĕratului germanŭ cu celŭ rusescŭ:

Suntŭ ómenĭ politicĭ, carĭ vĕdŭ în acestŭ evenimentŭ semnulŭ unei schimbărĭ radicale în politica pe care a urmat'o în cestĭ doi anĭ din urmă Austria, Germania, Italia și Englitera, și carĭ împărtășescŭ opiniunea, că vechea alianță a celorŭ trei împĕrațĭ se va reîntemeia din nou în paguba Bulgariei și în profitulŭ Rusiei. Noi amŭ spusŭ în mai multe rêndurĭ, că este improbabilŭ ca acéstă întêlnire sĕ aibă asemenea urmărĭ. Publiculŭ póte fi sigurŭ, că visita împĕratului germanŭ la Petersburgŭ este séu unŭ actŭ de curtenire, séu o decepțiune penibilă și periculósă a lui Alecsandru III și a consilierilorŭ acestuia. Orĭ întră, orĭ nu cestiunea bulgară într'o nouă fasă, se póte spune cu tótă siguranța, că Rusia nu va dobêndi nicĭ-odată o influință dominantă în principatŭ fără unŭ nou resbelŭ.

Ḑiarulŭ parisianŭ „Autorité“, vorbindŭ despre întrevederea din Petersburg, a ḑisŭ că principele *Bismark* a voitŭ sĕ câștige pe Țarŭ pentru o totală séu parțială desarmare a puterilorŭ, mai alesŭ a Franciei, apoi a avutŭ de gândŭ sĕ fiă provocată Francia a renunța la Alsația-Lotaringia, a disolva liga patriotică ș. a. „Nordd. allg. Ztg.“ rĕspunḑêndŭ numitei foi francese declară faimele aduse de ea de nisce copilărescĭ și próste elucubrațiunĭ.

Ḑiarele rusescĭ într'aceea continuă

a privi întrevederea ca unŭ evenementŭ de mare importanţă pentru raporturile ruso-germane. „Moskovskija Viedomosti“ şi „Sviet“ susţinŭ, că urmările întrevederei se vorŭ manifesta acum prin aceea, că *Germania va promova interesele legale ale Rusiei fără considerare la Austria.* Aceleaşĭ ḑiare pretindŭ că pentru principele *Bismark* întrevederea va avé *urmărĭ fórte neplăcute.* „Novosti“ conchide din tóte aceste că la concentrarea de trupe austriace la graniţele rusescĭ trebue să se rĕspundă cu asemenĭ mĕsurĭ din partea Rusiei. In cercurile conducĕtóre rusescĭ se manifestă o mare satisfacţiune din causă că „s'a creatŭ unŭ tĕrĕmŭ sănĕtosŭ pentru o înţelegere strînsă între Germania şi Rusia.“

„*Le Nord,*“ într'unŭ articulŭ, atacă cu vioiciune politica d-lui Crispi a cărui situaţiune o consideră ca rĕu sdruncinată. Ḑiarulŭ face să se observe, că chiar admiţĕndŭ că singurulŭ resultatŭ alŭ întrevederei dela Petersburgŭ a fi prelungirea „statului quo“ în Orientŭ, acésta ar fi unŭ eşecŭ indirectŭ pentru politica Italiei, care împreună cu Englitera jócă rolulŭ celŭ mai ostilŭ în potriva Rusiei. D. Crispi n'a isbutitŭ decâtŭ să compromită pe Italia faţă de Rusia, care are dreptulŭ de a fi nemulţumită de amesteculŭ Italiei într'o afacere, în care nicĭ unŭ interesŭ italianŭ nu este angagiatŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Curtea cu juraţĭ din Sabarea (Steinamanger) a condamnatŭ pe coredactorulŭ ḑiarului „Veszpremi Független Hirlap“, Takács Silvestru, la *4 lunĭ arestŭ şi 100 fl. amendă* (eventualŭ 10 ḑile arestŭ) fiindŭ declaratŭ de toţĭ membrii juriului ca vinovatŭ pentru calumnia îndreptată asupra preşedintelui oficiului orfanalŭ alŭ comitatului Vaşŭ, Bardossy Istvan. De însemnatŭ e, că acusatulŭ *nu s'a presentatŭ la pertractare,* ci în preséra ḑilei de pertractare a cerutŭ printr'o telegramă amânarea pertractării, sub cuvêntŭ că de mai multŭ timpŭ e bolnavŭ. Din causa absentării lui pedépsa închisórei nu se va puté aplica asupra condamnatului, ci procesulŭ va trebui să se pertracteze încă odată înaintea curţii cu juraţĭ. — La totŭ casulŭ sentinţa acésta e fórte curiósă.

* *

Ministrulŭ ung. de comunicaţiune a ordonatŭ, ca începêndŭ dela 1 Augustŭ, în locurile unde suntŭ oficii postale, epistolele, cărţile de corespondenţă, mostrele de mărfurĭ şi ḑiarele să se înmanueze fără nicĭ o tacsă.

* *

Comitatulŭ *Mureşŭ-Turda,* deşi cuprinde unŭ teritoriu de 4000 chilometri, nu are decâtŭ 2 băĭ, despre carĭ s'ar puté ḑice încâtva, că suntŭ cercetate de publicŭ: una este cea dela *Sovata* în Săcuime şi a doua cea dela *Jabeniţa.* Amêndouĕ luptă cu mare miserie şi abia se potŭ susţiné din causa lipsei de óspeţĭ. Se mai află pe lângă acestea încă o baie, anume termele dela *Topliţa română.* Deşi acéstă baie e într'o stare fórte primitivă, totuşĭ e mirare că e aşa de părăsită după-ce e unica baie în Ardélŭ de natura acésta, a căreia căldură iérna şi véra e de 19° R.

* *

Pressa europénă, şi în specialŭ cea francesă, discută fórte multŭ cestiunea desarmărei generale pe care principele de Bismark ar propune-o prin mijlocirea Ţarului Rusiei şi Republicei francese.

* *

„Democraţia“ află, că tînĕrulŭ Gr. *C. Focşa* din Bacău (România) a isbutitŭ să născocéscă unŭ *cadranŭ solarŭ de buzunarŭ,* care, espusŭ la lumina sórelui, în orĭ-ce parte şi în orĭ-ce timpŭ, arată fórte precisŭ orele, jumătăţile şi cuarturile. Acéstă ingeniósă născocire va folosi lucrătorilorŭ şi ómenilorŭ săracĭ, carĭ nu suntŭ în puterĭ d'aşĭ cumpăra unŭ ceasornicŭ.

* *

In Huedinŭ (Banffy-Hunyad) e de ocupatŭ *postulŭ de magistru postalŭ* pentru oficiulŭ postalŭ-telegraficŭ pe lângă unŭ contractŭ de serviciu şi depunerea unei cauţiunĭ de 600 florinĭ în banĭ gata. Emolumentele suntŭ: 1070 fl. salarŭ anualŭ, 145 fl. pentru materialŭ de scrisŭ, 92 fl. pentru imanuare, 40 fl. pauşalŭ pentru repararea carĕlorŭ precum şi unŭ pauşalŭ de espediţiunĭ, ce se va statori mai târḑiu, pentru care magistrulŭ postalŭ e îndatoratŭ a îngriji de o cariolă cu 2 caĭ, ce va comunica de patru orĭ pe ḑi din Huedinŭ cu gara de acolo, care se află în depărtare de unŭ chilometru. Competenţii au de a arăta în suplicele lorŭ cu ce pauşalŭ suntŭ aplecaţĭ a îngriji de cariola postală şi totdeodată a notifica, că ce felŭ de urcare séu scădere a pauşalului pretindŭ pentru o escursiune, décă escursiunile cariolei postale se vor înmulţi séu împuţina. La postulŭ acesta potŭ competa aceia, carĭ au trecutŭ vêrsta legală de 20 de anĭ pentru bărbaţĭ şi 18 pentru femei —, au dusŭ o viéţă nepătată şi posedŭ cunoscinţele necesare, au absolvatŭ cu bunŭ succesŭ celŭ puţinŭ o scólă civilă séu unŭ institutŭ de rangulŭ acesta. Preferiţĭ vorŭ fi acei competenţĭ, carĭ posedŭ avere séu potŭ oferi erarului siguranţă relativŭ mai mare decâtŭ cauţiunea recerută, prin esoperarea intitulaţiunei dreptului de pemnŭ (zălogire) pe propriele lorŭ spese. Dovadă despre cauţiunea prin întabularea dreptului de pemnŭ, prin hârtii de valóre pupilare séu prin depunerea de banĭ este de a se face prin unŭ estrasŭ fundarŭ legalisatŭ séu prin alte documente autentice.

Petiţiile scrise de mâna proprie şi provĕḑute cu timbru suntŭ a se aşterne în terminŭ de 3 sĕptĕmânĭ începêndŭ cu 18 Iulie a. c. — la Direcţia poştelor şi telegrafelorŭ din Sibiiu.

* *

In *Cuciulata* s'a ivitŭ o *bólă de gâtŭ* între vacĭ şi porcĭ încă déla 9 Iulie a. c.; din 6 vite bolnave 5 au peritŭ, ér dintre 24 porcĭ 22.

* *

„Novosti“ ḑice, că *Austria* a aţiţatŭ pe Bulgaria să pună mâna pe linia Vacarel-Belova pentru a întări influinţa sa în Balcanĭ şi a pregăti o basă eventuală pentru concentrarea trupelorŭ sale.

* *

In rapórtele confidenţiale pe carĭ principele de Bismarck le făcuse pentru împĕratulŭ Fridericŭ III, cu privire la puterea militară a statelorŭ europene în vederea alianţelorŭ Germaniei, ḑiarele spunŭ că şi România îşĭ are loculŭ hotărîtŭ, cu deosebire amĕnunte de posiţiunea ei geografică. Se ḑice că aceste rapórte suntŭ acum în Englitera şi că visita ce comitele Herbert de Bismark va face în curêndŭ la Londra are dreptŭ causă cestiunea acestorŭ însemnate raporturĭ confidenţiale.

* *

Cetimŭ în „Epoca“: Printre proiectele de lege ce se pregătescŭ de guvernŭ pentru viitórele camere, se află şi acela privitorŭ la *organisarea unui serviciu completŭ de telefonŭ,* care va lega diferitele oraşe principale.

* *

Cu trenulŭ de Duminecă şi Marţĭ au mai plecatŭ din Iaşĭ la America 50 de Evrei. „Naţiunea“ scrie, că unŭ altŭ mare numĕrŭ e gata asemenea de plecare.

* *

Sĕmĕnăturile din Dobrogea suntŭ, după cum spunŭ călĕtorii din acele părţĭ, cât se póte de bune. Se simte mare nevoe de braţe în unele părţĭ. Hectarulŭ de secere şi de cósă se plătesce cu 50 lei.

* *

Din *Karlsbad* se scrie, că la acele băĭ este fórte multă lume. Timpulŭ însă nu este frumosŭ. Locuinţe puţine şi fórte scumpe. Numĕrulŭ visitatorilorŭ, dela 15 Maiu până aḑĭ, se urcă la 15,430.

* *

In cursulŭ celorŭ 6 lunĭ de întêiu ale anului 1888 *comerciulŭ esteriorŭ alŭ Franciei* a datŭ următórele resultate: Importaţiunĭ 1,996.750,000 de francĭ; exportaţiunĭ 2,516.101,000 francĭ. Aceste cifre presentă faţă cu cifrele periódei corĕspunḑĕtóre din 1887 o sporire de 852,000 de francĭ pentru importaţiunĭ şi o scădere de 28,063.000 francĭ pentru exportaţiunĭ.

Maghiarisarea Slovacilorŭ.

Scimŭ că nu de multŭ au fostŭ duşĭ la Aradŭ şi împrejurimea acestui oraşŭ unŭ transportŭ mare de copii slovacĭ numiţĭ „orfanĭ“ din comitatulŭ Trencinŭ, şi că aceştĭ copii au fostŭ împărţiţĭ pe la familiele maghiare de acolo.

Intr'unulŭ din numerii trecuţĭ amŭ arătatŭ, că Slovacii s'au hotărîtŭ a protesta în contra procederei autorităţilorŭ unguresci, carĭ au luatŭ pe mulţĭ copii fără ca să se învoéscă mamele séu crescĕtorii lorŭ.

Astăḑĭ vomŭ reproduce împărtăşirea ce 'i se face fóiei stângei estreme „Egyetertes“ (Nr. 149 dela 14 Iulie) asupra sorţii acelorŭ copii orfanĭ slovacĭ transportaţĭ în ţéra de josŭ maghiară. Se scriu adecă numitei foi următórele:

„Se pare că între órfanii slovacĭ din Aradŭ au ajunsŭ şi de aceia, carĭ n'au lipsă de a fi întreţinuţĭ de străinĭ. Doi copii au spusŭ adecă înaintea oficiului orfanalŭ, că ei *au părinţĭ cu stare, carĭ nicĭ decum n'au vrutŭ să-i dea de acasă.* Pe unulŭ dintre aceştia mama ilŭ ascunsese sub o covată mare, dér judele şi preotulŭ l'au găsitŭ şi l'au dusŭ cu puterea, smulgêndu-lŭ din braţele mamei, care plângea amarŭ. Oficiulŭ orfanalŭ alŭ oraşului Aradŭ s'a vĕḑutŭ în urma acésta silitŭ de a cere în şedinţa sa dela 13 Iulie *desluşirĭ dela autoritatea comitatensă din Trencinŭ.*

Décă se va dovedi, că copiii memoraţĭ au vorbitŭ adevĕrulŭ, atuncĭ ei vorŭ fi trămişĭ acasă şi vorŭ fi aduşĭ de aceia, carĭ vorŭ fi adevĕraţĭ orfanĭ. In ce privesce pe ceilalţĭ băieţĭ slovacĭ nu mai e nicĭ o dificultate, pentru că o parte din ei au luat'o la sănĕtósa, aşa că noii lorŭ crescĕtorĭ ungurĭ nu le mai dau de urmă“.

Intêmplărĭ diferite.

Unŭ peţitorŭ alŭ reginei Natalia. Din *Wiesbaden* se scrie cu data de 10 Iulie: Astăḑĭ cu trenulŭ de séră sosi aicĭ unŭ Englesŭ îmbrăcatŭ în fracŭ negru, cu cravată albă, care 'şĭ luă drumulŭ spre „Villa Clementine“. Sosindŭ acolo elŭ trecŭ în mai multe odăi, ér când ajunse în anticamera reginei, şambelanulŭ de

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Cântece poporale.

(Culese de *Iuliu Moldovanŭ.*)

(Fine.)

Ce eştĭ mândră supĕrată,
Dóră 'ţĭ umblu desŭ la casă?
— Ba, ba, ba bădiţă ba
Ci mĕ temŭ că mi-i lăsa...
Bădiţă de mi-i lăsa
Eu tare te-oiu blăstĕma:
Dumneḑeu sântulŭ te bată
In trei rĕndurĭ dup'olaltă,
Când 'i merge către casă
Lupii 'nainte să 'ţĭ iésă,
Mâna stângă să ţĭ-o sugă
Mâna dréptă să ţĭ-o frângă;
Să 'ţĭ ducĭ calulŭ ca mutu,
Să grăescĭ ca pămêntu.

*

Insura-m'aşŭ însura
Nu sciu de unde-aşŭ lua,
Aşŭ lua de-aicĭ din satŭ,
Mĕ facŭ rĕu şi blăstĕmatŭ,
Mĭ-aşŭ lua din alte sate,
Cheltuele şi-i departe....
Ba eu nu mĕ mai însorŭ
Mai bine-i a fi feciorŭ.

*

De mĭ-ar fi drăguţa dragă,
Nu mĭ-ar fi cămaşa négră,
Dér drăguţa mi-i urîtă,
Cămaşa mi-i mohorîtă.

*

Decâtŭ după omŭ avutŭ
Şi să trăescŭ cu urîtŭ
Mai bine după sĕracŭ
Numai să trăescŭ cu dragŭ.

*

Mers'a vestea mĕi bădiţă
Că înşelĭ pe copiliţe,
Tragĭ din génă, beai la vinŭ
Şi înşelĭ inimĭ din sînŭ.

*

Câte hâde şi sgurose
Totŭ pe mine 'sŭ mâniose,
Pân' ce portŭ haine frumóse;
Lucre şi ele şi 'şĭ facă
Nu dórmă nóptea întrégă
Şi ḑiua câte-o dărabă.

*

Ce-am tocmitŭ eu cu lelea
Nu strică nicĭ varmedea*),
Că nicĭ varmedea nu-i próstă
Să strice dragostea nóstră.

*

Dragă mĭ-a fostŭ lelea mie
Pân'ce-a fostŭ de omenie,
Dela omenie 'ncóce
Déie-o dracu cui 'i place.

*

Câţĭ voinicĭ în lumea mare
Toţĭ au viclénă purtare,
De s'ar jura câtŭ de tare
Credĕmêntŭ nicĭ unulŭ n'are.

*

De-aşŭ mânca totŭ mălaiu dulce

*) Autoritatea comitatensă.

După moşnégŭ nu m'oiu duce,
Că moşnégulŭ când se scólă
Pe obrazŭ abia se spală,
Ese-afară, pócŭ de scară,
Ese 'n' tindă, pócŭ de grindă.

*

De-i fi lele cum te ţii
N'ai pune călţii'n budii,
Ci din călţĭ ai face pânză
In budii ai bate brânză.

*

Mĕ duseiu la mândra mea
O aflaiu cu rochiă rea,
Cea mai bună o cârpea,
Cea ruptă era pe ea.
Câte frunḑe p'o răchită
P'atâtea locurĭ cârpită,
Câte şi pe ceealaltă
P'atâtea locurĭ îi spartă.

*

Bădişorŭ de peste vale
Ce porţĭ péna aşa mare?!
Pórtă péna retezată
Cum îţĭ stau boii 'n poiată...
Nicĭ o vacă nicĭ unŭ bou
Totuşĭ strigĭ totŭ ho, şi ho!
Nicĭ îsŭ juncĭ cu córne lungĭ,
Nicĭ îsŭ vacĭ cu córne largĭ,
Şi totuşĭ mergĭ hiuindŭ,
Hiuindŭ şi ploscotindŭ.

*

Nu eştĭ bădiţă frumosŭ
Cum te ţii tu de făloşŭ...
Nicĭ pivniţă, nice vie

Numai lécŭ de sfătoşie,
Nicĭ grădină nice prunĭ
Numai clopulŭ cu păunĭ.

*

Vai de mine ce să facŭ
Câte 'sŭ hîde tóte'mĭ placŭ,
Cele mândre mórte'mĭ facŭ.

*

De-ar fi mândrele cu minte
Déc'oiu muri să mĕ cânte
Cu trei ḑile mai nainte;
Dér mândrele îsŭ cam rele
De-oiu muri orŭ rîde ele.

*

Hopŭ nănaşă
Fă-mĭ cămaşă,
Fă-mĭ cămaşă de fuiorŭ
Că mi-i voia să mĕ'nsorŭ.

*

Jócă lelea şi desculţă
Décă n'are opincuţă,
Opincuţele'sŭ pe banĭ,
Cismele'sŭ la bocotanĭ.

*

Sĕracele fetele
Multŭ îşĭ batŭ piciórele
După ceapa cea ciorésca
Cu ea să se rumenéscă.
Potu-se totŭ rumeni
Care-i hîdă, hîdă-a fi.

*

Ardă-te focu nănaşŭ

curte ilŭ întrebă ce poftesce.? Elŭ însĕ nu-i dĕdŭ nicĭ o deslușire, ci declară, că trebue elŭ singurŭ sĕ vorbéscă cu Regina și vrêndŭ sĕ între cu orĭ-ce prețŭ în apartamentele reginei, șambelanulŭ puse mâna pe elŭ și 'lŭ predede autorităței. La interogatoriu Englesulŭ declară, că în călĕtoria sa spre Orientŭ a aflatŭ în Colonia șcirea despre despărțirea reginei de regele Milanŭ în urma căreia a voitŭ sĕ ceară mâna Reginei. Pașaportulŭ lui arătă, că elŭ e unŭ gentilomŭ din Londra. Inapoiându-i-se pașaportulŭ fŭ pusŭ pe piciorŭ liberŭ.

Furtŭ la poștă. Unŭ mare *furtŭ* s'a descoperitŭ în dilele aceste la oficiulŭ postalŭ din Rawitsch (provincia Posen). Lipsescŭ 41,000 mărcĭ. Mulțĭ individĭ suntŭ bănuițĭ a fi comisŭ astă faptă. Ei suntŭ toțĭ închișĭ.

Teatru și concertŭ în Oravița.

Junimea română gr. cat. din Oravița rom. va da o representațiune teatrală împreunată cu concertŭ în sala teatrală din Oravița mont. la 1 Augustŭ st. n. adecă în diua st. Ilie sub conducerea d-nului Iónŭ Bogdanŭ, docente gr. cat. în Oravița rom. cu următórea programă:

I. Rusaliele.

Vodevilŭ cu cântece în 1 actŭ de V. Alesandri.

Persónele:

D-lŭ Iónŭ Galuscus arendatorulŭ moșiei și profesorulŭ școlei din satŭ — Costa Voda.
Resvrătescu subprefectŭ — I. Bogdanŭ.
Toaderŭ Buimăcilă primar — Iónŭ Bogdanŭ.
Susana nevasta lui — D-șóra Maria Lazarŭ.
Vasiliu Veveriță fruntașŭ — Dimitriu Albertŭ.
George alŭ Saftei țĕranŭ — Avramŭ Balênu.
Unŭ gendarmŭ — Ioachimŭ Iana.
Catrina, Safta, țĕrance — D-șóra Elena Lazarŭ. D-șóra Elena Danu.
Țĕranĭ și țĕrance. — Scena se petrece în Moldova în satulŭ lui Cremene la anulŭ 1869.

II. Nunta țĕrănéscă.

Tablou naționalŭ cu cântece în 1 actŭ de Vasile Alesandri.

Persónele:

Alecu Leonescu — Petru Frentiu.
Chir Gaitanis loghiotatos — Ioachimu Iana.
Moșŭ Trochinu, Păcală fruntaș — Iónŭ Bogdanŭ.
Ilenuța fata lui — D-șóra Elena Lazarŭ.
Frundă pușcașŭ — I. Bogdanŭ.
Trotușanu mire — Costa Vodă.
Vernicelŭ de nuntă — Avram Balênu.
Privighiatorŭ — Georgiu Iana.
Țĕranĭ și țĕrance.

Acestora va premerge

III. Concertulŭ:

1. „Etă diua triumfală", corŭ bărbătescŭ de Humpel.
2. „Nu mĕ uita", corŭ bărbătescŭ.
3. „Marșŭ ostășescŭ", corŭ bărbătescŭ.

Venitulŭ curatŭ e destinatŭ fondului corului vocalŭ gr. cat. din Oravița rom.

Prețulŭ intrărei: balconŭ 1 fl., Scaunŭ în parterŭ 60 cr. Intrare în parterŭ 40 cr. Galeria 30 cr.

Bilete se potŭ căpĕta în Oravița montană în prăvălia d-lorŭ Georgiu Petroviciu comerciantŭ și J. Becker cofetarŭ; Oravița rom. la d-nii Iónŭ Strimbei proprietarŭ și Pavelŭ Lazarŭ ospĕtarŭ. Séra la cassă. Inceputulŭ la 8 óre séra.
— *Comitetulŭ arangiatorŭ.*

Cu cine mĕ cununașĭ
Cu propteaua gardului
Cu urîtu satului

*

Mândruță cu ochii borĭ*)
Nu te uita la feciorĭ,
Ci te uită la bărbatŭ
Décă sórtea țĭ l'a datŭ.

*

Mărită-te horholină
Nu ședé fată bĕtrână
Că și draculŭ s'a 'nsuratŭ
Și tu nu te-ai măritatŭ.
Mărită-te coțobrea
Nu trage nĕdejdea mea,
Câte nădejdea mi-au trasŭ
Tóte de mine'au rĕmasŭ.

*

Rușine mi-i de pămêntŭ
Cu cine am prinsŭ cuvêntŭ,
Mi-i rușine și de iérbă
Cu cine mi-am făcutŭ trébă.

*

Lelița din Hususĕu
Pórtă pipă și jașcău**)
Și rógă pe Dumnedeu
Sĕ mute fântâna 'n ușe
Sĕ se spele de cenușe.

*) Vinețiĭ.
**) Pungulĭță.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Kronstadt, 25 Iulie. După visitarea flotei germane Majestățile lorŭ au luatŭ dejunulŭ pe bordulŭ corăbiei „Hohenzollern". După aceea familia Țarului a părăsitŭ corabia, care a pornitŭ erĭ la 2 óre după amédĭ între pușcăturile de salutŭ ale tuturorŭ forturilorŭ și ale flotei rusescĭ.

Contele *Herbert Bismark* a acompaniatŭ pe împĕratulŭ la Stockholm și Kopenhaga.

Sofia, 25 Iulie. Raporturile între prințulŭ de Koburg și ministrulŭ-președinte suntŭ *fórte încordate*. Crisa ministerială pare a fi nedelăturabilă.

Bucurescĭ, 25 Iulie. Poliția din Rusciucŭ a arestatŭ doi individĭ, la carĭ s'au aflatŭ corespondențe din Kiev privitóre la pregătirile unui *complotŭ* în contra siguranței statului. Ministrulŭ de esterne și ministrulŭ de finance au sositŭ la Rusciucŭ în acéstă afacere.

Dare de sémă și mulțămită publică.

Comitetulŭ de inițiativă a petrecerei de véră arangiată din partea inteligenței române din Dicio-Sântmartinŭ și giurŭ, ce a avutŭ locŭ în 1 Iulie n. c. în comuna Boziașiu în folosulŭ decorărei bisericei nou edificate române din acea comună vine a da sémă despre venitulŭ acelei petrecerĭ precum urméză:

La cassă cu ocasiunea petrecerei din prețulŭ biletelorŭ de întrare au incursŭ 89 fl. v. a.

Peste suma întrărei au solvitŭ următorii domnĭ participanțĭ:

Vasiliu Zehanŭ adv. 4 fl., Nic. Todoranu protopopŭ gr. or. 3 fl., Nic. Costea docente 3 fl., P. Nirasteanu preotŭ 2 fl., M. Birtolonŭ not. cerc. 2 fl., Rethi Janos întreprindĕtorŭ 1 fl., Z. Sasu preot gr. or. 1 fl., M. Dascalu preotŭ 1 fl., Isaia Moldovanŭ preotŭ 1 fl.. Rösler Iosef mĕsarŭ 1 fl., Andreiu Petriciu 1 fl., B. Oresanu preotŭ gr. or. 1 fl., Z. Boilă esec. reg. 1 fl., D. Munteanu not. cerc. 1 fl., T. Circa comerciantŭ 1 fl., S. Călutiu adv. 3. fl. cu totulŭ 27 fl. v. a.

Fără a participa la petrecere au trămisŭ următorii domnĭ:

Augustinŭ Laday jude curialŭ în pensiune 2 fl., H. Gaál Domokos vicecomite 2 fl., Nagy Janos magistru de postă 1 fl., D. Golianu controlorŭ reg. 2 fl., Musnai Iozsef esactorŭ comitatens 1 fl., B. Hossu protopopŭ 2 fl., Bontza Imre oficialŭ 1 fl., I. Circa subjude reg. 1 fl., Mauriciu Grünfeld practicantŭ în dreptŭ 1 fl., Danielŭ de Tamașiu preotŭ și protopopŭ onorarŭ 2 fl., B. Neuman 1 fl., Ales. S. Szabó protocolistŭ comitatensŭ 1 fl., I. Doctorŭ preotŭ 2 fl., B. Milianŭ economŭ 1 fl., Filipŭ Popŭ preotŭ 1 fl., I. Popa preotŭ 2 fl., Ios. Socolŭ preotŭ 2 fl., I. Moldovanŭ protopopŭ în Mediașŭ 2 fl., Iosifŭ Barbu preotŭ 2 fl. Cu totulŭ 29 fl.

Prin urmare venitulŭ brutŭ alŭ petrecerei a fostŭ 145 fl. din care subtragêndu-se spesele în sumă de 65 fl. 60 cr., resultă unŭ venitŭ netto de 79 fl. 40 cr., care sumă s'a datŭ representanței bisericescĭ din comuna Boziașŭ spre întrebuințare pentru scopulŭ destinatŭ.

Aducêndŭ acésta la cunoscința publică, comitetulŭ de inițiativă își esprimă cea mai căldurósă mulțumită pentru sucursulŭ atâtŭ moralŭ câtŭ și materialŭ cu care a îmbrățișatŭ, cu deosebire inteligența română din tóte părțile, petrecerea inițiată de subscrisulŭ comitetŭ, dela care se póte dice cu siguritate, că mai tótă inteligința de altă naționalitate și cu deosebire *toțĭ funcționarii de statŭ, municipalĭ și comunalĭ din locŭ și giurŭ, ca la comandă, fără distincțiune de naționalitate, s'au substrasŭ într'unŭ modŭ demonstrativŭ*, pretestândŭ după reușita petrecerii unulŭ una, altulŭ alta, deși petrecerea nóstră a fostŭ liberă de orĭ-ce scopŭ de partidŭ politicŭ orĭ naționalŭ, fiindŭ scopulŭ aceleia curatŭ binefăcĕtoriu.

Datŭ în *Dicio-Sân-Mărtinŭ* la 20 Iulie 1888.

Comitetulŭ de inițiativă alŭ petrecerei susŭ menționate.

DIVERSE.

O carte veche. O mică societate întreprinse în dilele trecute o escursiune pedestră la munțĭ în apropiere de Viena. Surprinsă d'o plóie terențială căută unŭ adăpostŭ într'o casă țĕrănéscă isolată. Acolo una din dómnele companiei descoperi în șopronŭ, unde se refugiase, suptŭ o mulțime de vechiturĭ și obiecte stricate, o carte veche în folio, legată în piele de cerbŭ, care, după asĕmenare se constată a fi Biblia tradusă de părintele Dr. Johannes Eck, renumitulŭ contimporanŭ alŭ lui Luther și celŭ mai aprigŭ protivnicŭ alŭ reformațiunei, tipărită la Ingolstadt în anulŭ 1536. Ceea ce face cartea cu deosebire interesantă, este dedicațiunea scrisă de însușĭ Eck și adresată archiepiscopului dela Salzburg, în care autorulŭ, séu mai bine dicêndŭ traducĕtorulŭ, cere scuse Eminenției sale, că noulŭ testamentŭ nu este tradusŭ de elŭ însușĭ, ci că s'a servitŭ de traducțiunea părintelui Balthasar Emser. Apoi observă, că terminase traducțiunea bibliei, adecă a testamentului vechiu, încă din anulŭ 1510, dér că a întârdiatŭ până acum publicarea, fiindŭ că se îndoia décă ar fi isbutitŭ cu traducțiunea unorŭ espresiunĭ. Tiparulŭ și modulŭ scrierei au caracterulŭ secolului XV, pe când numerósele gravurĭ în lemnŭ dovedescŭ technica perfecționată a secolului XVI. Biblioteca curții imperiale și cea a universitățeĭ Viena posedŭ fiă-care câte unŭ exemplarŭ d'acéstă ediține rară; afară de ele se vorŭ găsi puține bibliotecĭ care se potŭ făli că posedŭ unŭ exemplarŭ.

Indienii și Telegrafulŭ. Când au începutŭ Chilenii (America de sudŭ) sĕ introducă în țéra lorŭ telegrafulŭ, le era témă, că stâlpii și sîrma nu vorŭ rĕmâné ne stricate de Indianii arancanĭ, carĭ lesne puteau întrerupe comunicația dintre punctele întărite dela graniță. De aceea s'a întrebuințatŭ următórea stratagemă: Pe când se aședau stâlpii se aflau în tabăra chiliană ca la 40—50 Indianĭ prisonierĭ. Generalulŭ Pinto adună pe prisonierĭ, îi conduse la o baterĭă electrică și le dise: „Vedețĭ acéstă sîrmă întinsă?". — „Da, generale!". — Bunŭ; am spusŭ sĕ se facă acésta, ca sĕ nu o atingețĭ, nicĭ sĕ trecețĭ pe dedesuptŭ, că altfelŭ vețĭ rĕmâné cu mânile atârnate de sîrmă". Indianii zîmbiră necredĕtorĭ. Atuncĭ generalulŭ îi puse pe rêndŭ sĕ apuce cu mânile capetele sîrmelorŭ bateriei, și când bateria începŭ sĕ funcționeze le strigă: „Vĕ ordonŭ sĕ dațĭ drumulŭ sîrmei!". Toțĭ rĕspunseră: „nu potŭ domnule, că mi s'au încleștatŭ mânile!" După ce fŭ întreruptŭ curentulŭ, Indianii putură lăsa sîrma din mânĭ. Apoi generalulŭ Pinto, dândŭ drumulŭ prisonierilorŭ, le recomandă sĕ păstreze secretulŭ și sĕ nu povestéscă nimicŭ compatrioțilorŭ lorŭ. Firesce, că ei au făcutŭ toemai din contră și au spusŭ la tótă lumea ceea ce pățiseră. De atuncĭ nicĭ unŭ Indianŭ nu s'a atinsŭ de sîrmele telegrafice de frică, sĕ nu rĕmână lipitŭ de ele până ce va fi prinsŭ de trupele guvernului.

Microfonulŭ în evulŭ mediu. Dintr'o scriere a lui Cristofor I. Grimmelshausen din evulŭ mediu apare, că microfonulŭ era cunoscutŭ de unii și p'atuncĭ, de sine se înțelege însĕ, că nu în perfecțiunea lui de astădĭ. Așa în opulŭ memoratŭ stă scrisŭ în privința acésta: „Am aflatŭ unŭ mijlocŭ prin care nóptea, décă e timpulŭ liniștitŭ, potŭ audi sunetulŭ trîmbiței din depărtare de 3 óre; pașii unui calŭ, lĕtrătura cânilorŭ și vorbele unui omŭ le potŭ audi din depărtare de 2 óre. Mijloculŭ prin care potŭ eu face acésta ilŭ țînŭ secretŭ, pentru că și décă facŭ din când în când alusiune la elŭ, flecare crede că acésta e imposibilŭ. N'am pututŭ pe nimenea sĕ-lŭ convingŭ despre ceea ce posedŭ, pentru că nimenea n'a vrutŭ sĕ crédă, décă i-am disŭ, că „eu audŭ pe cineva cum călăresce", „audŭ pașii unorŭ țĕranĭ carĭ umblă desculțĭ," „audŭ că vinŭ cam atâța și atâța ostașĭ", „în cutare orĭ cutare locŭ este unŭ satŭ, audŭ cântatulŭ cocoșilorŭ și lătrătura cânilorŭ din elŭ." — Astfeliu de aparate au fostŭ folosite în evulŭ mediu chiar și în armată; despre modulŭ cum erau făcute aceste aparate deși nu avemŭ o cunoscință positivă, dér scimŭ celŭ puținŭ modulŭ întrebuințărei lorŭ: aparatulŭ acesta era pusŭ totdéuna la unŭ anumitŭ locŭ de observațiune. Observatorulŭ informa pe cei interesațĭ despre cele audite prin anumițĭ cursorĭ ai sĕi. Alesandru Humboldt amintesce, că și Indianii aveau ceva cunoscințe despre principiile fundamentale ale microfonului. Aceștia își punŭ urechia pe pămêntŭ și astfelŭ observa apropierea orĭ depărtarea inimicului. Acésta o facŭ și comercianții Negrii din Africa, după cum spunŭ călĕtorii. Așa-déră ce privesce idea fundamentală a microfonului, acésta datéză din evulŭ mediu, ba e fórte probabilŭ, că ea s'a datŭ mai ântâiu de unŭ episcopŭ din Regensburg.

O aparițiune mai rară. In timpŭ de vară, când cele mai multe diare ilustrate își permitŭ unŭ feliu de Siestă, se constată, că „*Wiener Mode*" se silesce fără repausŭ și acuma spre progresŭ. Acésta o dovedesce broșura Nr. 14, a cărei învĕlitóre presentéză privitorului unŭ tablou coloratŭ (toalete de bae), care este perfectŭ atâtŭ din punctŭ de vedere artisticŭ, câtŭ și technicŭ. Din cuprinsulŭ bogatŭ alŭ broșurei (care conține peste 100 ilustrațiunĭ) merită tótă atențiunea jurnalulŭ de mode pentru costumurĭ de vară. In partea beletristică póte interesa pe mulțĭ copia xilografică după o fotografiă din anulŭ 1865 a principelui *Bismark cu Paulina Lucca*, care ne arată odată pe marele cancelarŭ și într'o scenă cu caracterŭ privatŭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 22 Iulie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.74
Argintŭ românescŭ .	„	8.68	„	8.70
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.88	„	9.92
Lire turcescĭ . . .	„	11.20	„	11.24
Imperialĭ	„	10.20	„	10.24
Galbinĭ	„	5.88	„	5.91
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	117.—	„	118.
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			
Bonurĭ croato-slavone		104.—		

Cursulŭ la bursa de Viena

din 24 Iulie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	102.25
Renta de hârtiă 5%	90.25
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	151.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	115.60
Bonurĭ rurale ungare	105.30
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.90
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.90
Bonurĭ rurale transilvane	104.30
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.89
Napoleon-d'orĭ	9.86½
Mărcĭ 100 împ. germane	61.—
Londra 10 Livres sterlinge	124.60
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	130.50
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	124.75
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	100.60
Renta de hârtiă austriacă	81.30
Renta de argintŭ austriacă	82.40
Renta de aurŭ austriacă	112.50
Losurĭ din 1860	139.79
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	874.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	305.75
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	309.—

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

509—1888. 105,3.—1

CITAȚIUNE.

Bucurŭ Homorodianu gr. cat. din Cohalmŭ, de 13 anĭ părăsindu-șĭ femeia, pre Eva Iosifŭ gr. cat. din Draos dom. în Homorodŭ și ne aflându-i-se ubicațiunea, prin acésta este citatŭ: ca în terminŭ de *unŭ anŭ* sĕ se presenteze la forulŭ matrim. deleg. gr. cat. de I instanță alŭ Făgărașului, căcĭ în absența lui se va da cursŭ liberŭ procesului și va fi înlocuitŭ prin curatorŭ ad actum.

Dela presidiulŭ forului matrimonialŭ gr. cat. de I instanță alŭ vicariatului Făgărașŭ.

Făgărașŭ, în 23 Iuliu 1888.

Basiliu Rațŭ,
vicarŭ.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașovŭ.